

Nro. 26.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY,
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken September 27-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

Csanádi Püspök Meltóságos Köszeghy László, Diakovári Püspök Mlgos Mandich Antal, N. Gömör Vármegye Fő Ispánya B. Pronay Gábor, és N. Baranya Vármegye Fő Ispánya Ml. Végk István eö Nagyság, Belső Titkos Tanátsosi meltósággal tilteltet meg a' Felséges Afzszonyunk megkoronáztatásának alkalmatosságával. — Kamarás Urakká nevezettek: Oberster Báró Splényi, Kapitány Gróf Haller László, Báró Rudnyánszky Sigmond, Kapitány Báró Splényi Joséf, Borosjenői Muslay Imre, Erdélyi K. Tábla Assesora Gróf Haller János, Gróf Keglevics

C c

Gábor, Bárá Eötvös Ignácz, Saardi Somsics János, Bárá Vecsey Lörintz, Gróf Waldstein Emanuel, Gróf Pálffy Ferentz, Grof Forgáts János Antal, Gróf Rhédey László, eö Nagyságok.

A' Konstantzinápolyból ide érkezett tudósításokban most semmi egyéb nevezetést nem találunk, hanem hogy az ujj Nagy Vezér Mustapha Bairaktar, a' Orosz Udvarral folyamatban lévő békeséges alkudozások mellett is hathatósan téteti a' hadi készületeket. Olyan parantsolatot küldött a' vezérlése alatt lévő minden Baschákhöz, hogy seregeikkel az ő seregénél leg kissebb haladék nélkül jelenjenek-meg, különben fejekkel fognak engedetlenségekért fizetni. A' Macedoniai Kormányozó Aly Bascha, vévén ezen parantsolatot, 's maga beteg lévén, a' fiát indította azonnal 30 ezer emberrel útnak.

A' két t. i. Sándor és Napoleon Császároknak Német ország felé való útozássok felől, ezeket olvassuk az ujjabb tudósításokban: —

Moguntzia, Sept. 16-kán. A' Császári Testörző seregeknek 500 emberekből álló tsapatja, a' melly tegnapelőtt érkezett ide, e' hónap' 20-dikára Erfurtba érkezik. Minthogy ezen sereg a' Császárhoz mindentütt közel szokott jární, reméljük, hogy ő Cs. F.ge is minden órán itt fog által menni — A' hír szerént Marschal Lannes Brombergig menyen Sándor Császár eleibe, és onnan egész Weimárig kísérni fogja. Ugyan azon időben fog Napoleon Császár is Erfurtba megérkezni, midőn Sándor Császár Weimárba érkezik. Ezen két városok 5 mértföld távolságra vannak egymástól. Ezek között esett 1806-ban Oktob. 14-kén az örök emlékezetű, úgy nevezett Jénai ütközet.

E r d é l y.

K o l o s v á r, Sept. 5-dikén. A' mái nap va-
 la az a' nevezetes napunk, mely a' mi Nemes Vár-
 megyénkre örömmel derüle. Ama, mind régi-Ösei-
 re, mind fzemélyes érdemeire nevezve nagy érdemü
 Hazánkfia Méltóságos született Báró M. Gyerő Mo-
 nostori K e m é n y I g n á t z Ur ő Nagysága a' maga
 Fő Ispányi székebe nagy pompával béiktattaték, és
 az egész N. Vármegye Tifztsége Felséges Fejedel-
 münk' helyben hagyásából az alább ki-nevezett főbb
 Tifztviselőkkel megujjittaték: A' Felső Kerületben
 2 esztendők alatt, mind Viceispányi, mind Főbi-
 roí Hivatalánál fogva magát különösen érdemesített
 T. Káli Nagy Lázár Ur; az alsó Kerületben pedig
 hafzfas szólgálatjáról esméretes vólt Viceispány T.
 Esztelneki Statsváí Ferentz Urak, Fő birákká let-
 tenek. A' Felső Kerületben T. Gyarmati Sándor,
 az alsóban pedig T. Ajtai György Urak Királyi Per-
 ceptoroknak meghagyattattak. — Fő Notariusi Hi-
 vatalát már sok Esztendőktől fogva folytatott T.
 Szarvadi Farkas Ur a' Felső, és Rettegi Mihály Ur
 az alsó Kerületben Viceispányi széket foglaltanak.
 T. Ajtai Josef Ur all Notáriusi Hivatalából fő, Szom-
 batfalvi Mihály és Horvát Josef Urak pedig, all No-
 tariusi Pennához nyultanak. Ezen Fő Ispányi bé-
 iktatásnak ohajtva várt imepe igen fényes és gazdag
 pompával, örvendetes Vivát! kiáltások között ment
 végbe. A' Kolosvármegyei Nemefségnek fegyvert
 fogott lovagló szine, sőt még B. szólnak Varme-
 gyébölis egy ki vállasztott csoport, M. Báró Bra-
 nitskai J o s i k a M i k l o s Ur ő Nagysága Vezérlése
 alatt, Fő Strazsamester Báró Szent Kereszti István,

és Kapitány G. Csáki Josef Ur ő Nagyságokkal együtt egész hadi pompával jelenvén meg, ezen ujjonán félfegyverkezett sereg, minden lovagló mozgásokban magát a' bámulásig viselte, és ezen innepnapokat nagyon fényesítette.

Igen szép rendel, nagy sokasággal és pompával felgyülekezvén a' Nemesi Rend az Ország' házába, minekutánna a' béiktatásra kirendelt Királyi Biztos és Királyi Tanátsos M. Gróf Kemény Samuel Ur eő Nagysága egy szivre ható fontos beszédet tartott volna, és ezt több szép és fontos beszédek nyomban követték volna, a' nevezett Tifzt Urak meghitelhettek 's széket foglaltak.

Némely Királyi Rendeléseknek felolvastatások után a' Fő Ispány Ur szivre ható gyökeres beszédjei azt eszközlötték, hogy a' Nemesi fegyverfogás egy szívvel és szájjal 's egész buzgósággal megkatározott. — Mind ezeket sok száz személlyekre terített asztal mellé való ülés 's víg ebédkezés követvén, ez, estvére kellve egy gazdag, fényes, és népes bálon végződött. “

A' mi az élet' állapotját illeti Erdélyben, megelegetéfsel irhatjuk, hogy itt bőv termés, és a' takarodás ideje is kedvező volt. Az esztendőre semmi panaszunk nints.

Frantzia Birodalom.

Azon Akták között, mellyek felől már jelentettük, hogy Sept. 5-kén a' Szenátus eleibe terjesztődtek, itt következnek némelyek: —

A' Császár Irása a' Szenátushoz: — “
„Szenátorok! Az én külső dolgokra ügyelő

Ministerem a' Spanyol országot illető külömbkülömb
Kötéseket, és a' Spanyol Junta által helybehagya-
tott Constitutiót előtökbe fogja terjeszteni. Az én
hadi Ministerem elő fogja a' világ' külömbkülömb
részzeiben fekvő armádiáimnak állapotjokat adni. Meg-
határoztam magamban, hogy Spanyol ország' állapot-
jának elintézéséhez hathatofsággal utánna látsak, 's
azon seregeket, a' mellyeket Anglia oda kiszállított,
semmivé tegyem. Ezen fontos munkával az én né-
peimnek bátorságok, a' kereskedés boldogulása, és
a' tengeri békeféség, egyenlő képpen özfze vannak
köttetve. Az én Orosz Császárral való Szövetség-
gem leg kifsebb reménséget nem enged Angliának
arra, hogy tzelozásait végrehajthassa. Én hiszem
a' szárazon való békeféségnek fennmaradásat: hanem
minthogy szomszédaim a' magok fegyveres seregeiket
szaporitják, nékem is kötelefségem szaporitania a' magam
seregeimet. A' Konstantzinápolyi Birodalom a' leg
rettenetesebb felforgattatásoknak lett prédájokká;
Szultán Szélim, a' régtől fogva volt minden Otto-
mannus Császárok között a' leg jobbik, önnön ro-
kona által ölettetékmeg nem régiben. Ez a' törté-
net' engemet megilletett. Én ujj áldozatokat kívá-
nok népeimtől bizodalommal, a' mellyek nagyobb
áldozatoknak elkerültethetődésekre nézve szüksége-
sek, és, hogy arra a' nagy resultatumra, a' kö-
zönséges békeféségre eljuthassunk, a' melly tsak
egyedül tartathatik a' tsendefség' kezdeteponájának
lenni. —

„Frantziak! az én plánumaimnak tsak egy a'
tzeljok, t. i. a' ti boldogságotok és a' ti maradékai-
toknak bátorsága; és, ha benneteket igazán esmér-

lek, ti sietni fogtok, hogy annak a' kötelefségnek megfelelhesetek, mellyet tölletek a' hazának java kíván. Ti nékem számtalanul mondottátok, hogy engem' fzerettek: én a' ti erántam viseltető fzereteknek igazságos voltát abból a' buzgoságból fogom megesmérni, mellyet azon plánumnak előségélése által kimútattok, a' melly a' ti tulajdon boldogságotokkal, a' Birodalom' tífzteségével, és az én ditsőséggemmel, igen szorosán özfzekottetve van. Költ a' mi Császári palotánkban St. Clouban, Sept. 4-kén, 1808-ban. — “

„Napoleon.

Azok a' Kötések, mellyekről a' Császár ezen irása kezdetében emlékezik, a' volt Spanyol Királynak IV-dik Károlynak, és a' fiának VII-dik Ferendinándusnak, mint Korona Örökösnek a' Koronáról való lemondásokat illetik. Mind kettő Bayonnében készült, az első a' mult Május 5-kén, a' második ugyan azon hónapnak 10-dikén. Az elsőben a' Chambordi kastélyt, mint tulajdont, a' Compiegnei kastélyt pedig, 30 millio Reál esztendönként való jövedelemmel egyetemben, IV-dik Károlynak ígérte Napoleon Császár. A' Király halála után az özvegyen maradandó Királynénak élelmére 2 milliókat, az Infansoknak és maradékaiknak pedig, egynek-egynek, esztendönként 400 ezer Frankokat ígért. — A' második, t. i. az Asturiai Printzel mint Korona örökössel való kötésben, a' Koronáról való lemondásért ezeket ígérte Napoleon Császár: — A' Princz megtartja Frantzia országban a' Királyi Hertzegi titulust és azon rangot, mellyel ott a' Frantzia Császári vérből való Princzek élnek. A' maradékai is megtartják a' Princz nevezetet, de tsak mint Her-

tzegek (Serenissimus), és olyan rangal fognak élni, a' mi yennel a' Frantzia Birodalom nagy Dignitarius-sai (Fő Cancellarius, Fő Kintstarmester, etc.) birnak. A' Navarrai Kastélyt tulajdoni jussal fogja birni 400,000 Frankokból álló esztendei jövedelemmel, 's ezen kívül még élete' fogytáig 600,000 esztendei fizetéssel egyetemben.

A' Hadi Minister' előadása a' Császárhoz, a' melly ugyan ezen alkalmatofsággal olvastatott-fel a' Szenátusban, e'képpen következik: — “

„Minthogy a' Császár tzelja az, hogy a' Pyreneumi hegyeken túl 200,000 emberekből álló fegyveres sereget állittson-fel, a' nélkül, hogy sem a' Német Birodalomban sem Dalmátziában fekvő táborait kevesittse: erre nézve a' Minister a' következőket projektálja —

„E l ő f z ö r, hogy az 1806-dik, 1807-dik, 1808 dik, és 1809-dik esztendőkre tartozott, hanem a' sors őket nem érvén othon maradott Conscriptusok között még egy másodikszori rekrutázás vétetődjön elő, a' melly által 80,000 emberek állittassanak ki, olyan nyilatkozatással mindazáltal, hogy e'féle másodikszori vagy visszfa felé menő rekrutázás soha többé történni nem fog —

„M á s o d i k s z o r, hogy az 1810-dik esztendőre tartozó Conscriptusoknak öfzszezedettetésék, előre meghatározatásék, a' kik ismét 80,000 katonából álló ujj armádiát formálván, ezen armádia külömbkülömb Logerekben öfzszegyülekezzék, 's a' tengerpartoknak oltalmaztatásokra fordittatásék. Ezek a' Conscriptusok azonközben a' jövő 1809-dik esztendő Januáriusának 1-ső napja előtt semmi esetben, 's ekkór is tsak az alatt a' feltétel alatt szedettethesse.

nek öfzfze, ha t. i. más Hatalmafságok ellen való hadakozástól kellene félnünk. —

„Nagy fzerentsétlenség az, a' melly Európának jelen való állapotjával öfzfzeköttetve van, a' t. i. hogy ha valamellyik Hatalmafság nagyobb számú sereget állit-ki, mint a' mennyit az ő népe száma megengedhetne, a' más Hatalmafságok nem tselekedhetik, hogy a' magok fegyveres seregeiket ők is azon mértékben ne számosittsák. Anglia, az ő szám nélkül való hajós legényeit elhalgatván, 200.000 katonát állított lábra; minden Parlamentomi tanácskozásaiiban tsak a' maga szárazon való erejének nevelésével foglalatoskodik. Az Austriai fegyveres seregeknek számok feles nevedést kopott. Frantzia országnak számosabb seregei vannak ugyan, mint minden más Hatalmafságoknak: hanem az ő népeségehez képpes tsakugyan még sins annyi katonája, mint akár mellyik más Hatalmafságnak.

„Éngem a' Cs. F.ged külső dolgokra ügyelő Ministere bizonyofsá tett a'felől, hogy Cs. Felséged és az Orosz Császár között szoross Szövettség áll-fenn. Az Austriaiaknak fegyverbe való öltözödése éngemet sokszor figyelmetefsé tett ugyan; hanem ezen tekintetben is azt erőssítette a' Cs. F.ged Ministere, hogy mi Austriával a' leg jobb lábakon állanánk, és ezen készületeket, vagy tsak előre való vigyázásból tétetődő készületeknek, vagy pedig azon félelem' resultatumának lehetne tulajdonítani, a' melly félelmét az Ánglusoktól fizettetett Agensek a' szárazon még most is minden Udvaroknál felgerjeszteni iparkadnak. Azonköben, nem az én kezen alatt lévő Ministériumhoz tartozó foglalatosság az Udvaroknak ügyeiket visgálni, és a' Politika' laby-

rinthusának titkait felytegetni. Ellenben az én kötelességem az, hogy semmit el ne mulassak, a' mi arra meg kívántatik, hogy a' Felséged seregei, a' hol szükséges és lehet, mindenütt, másokat fellyülhaladó erővel legyenek.

„A' Felséged' Albaniában, Dalmatziában, Daniában, és az Albis mellyékein fekvő seregeit a' mostani környülállások között kevesíteni tellyefséggel nem lehet. Azok az eszközök, mellyeket én Felségednek javaslok, 200,000 embert adnak a' Spanyol országi armádiának, a' nélkül, hogy egyéb armádiáink a' miatt gyengülést szenvednének, úgy, hogy a' Pyreneumi hegyeken túl lévő Frantzia armádiának nevedése mellett is, a' mi Német országon, Északon, és Olasz országon fekvő seregeink, 80,000 embernél azonnal több nevedést fognak kapni, mihelyest az 1810-dik esztendőre tartozó Conscriptusok öszszefzedettnek.“

Páris Sept. 11-kén. Ma ezt írja a' Monitör: — „Az e' hónap' 8-kán, a' külső dolgokra ügyelő Minister Champagny, és az itt lévő Pruszszus Királyi Princz Wilhelm által aláíratott Alkú, mind azoknak az egyenetlenségeknek, a' mellyek még a' Frantzia Birodalom és Pruszszia között fenn forgottak, véget vete.

Megjegyzésre méltó pedig, hogy ugyantsak Sept. 8-kán ugyan ezen Párisi Monitör a' következőket adta volt ki: — „Koppe nevű Pruszszus Assessor úgy adatott vala bé, mint alattomban messter kedő ember. Minthogy M. Soultnak ötet arestomba tétetni és Spandauba vitetni alkalmatossága volt, tehát az írásai is elvétettek, a' mellyek között találatott a' Königsbergi alább következő levél is. Mi,

jónak iteltük kiadni ezen levelet, mint az Országok felfordulása vagy boldagság okainak emlékezetoszlopát. Kinyilatkoztatja ez, a' Pruszfziai Ministérium gondolkodása modját, 's esméretesé teszi nevezetesen Stein Urat, a' ki sokáig benn volt ezen Ministeriumban, és most tsaknem másokat kiszorítólag folytatja a' dolgokat. A' Pruszfzus Király sajnáltatni fog, hogy ilyen alkalmatlan és visszfa fordúlt gondolkodású Ministerei vannak. —

A' levél írva van Hertzeg Sain Wittgenstein-hoz, Doberanban (Westphaliában), és e'képpen következik: — “

Königsberg Aug. 15.-kén, 1808. Hertzegséged megfog azon hivatalfzerént való levélben, mellyet Koppe ur által fog adni, mindent találni, a' mi a' tizti kötelefségeket illeti: én hát tsak a' mi állapotunk felől tesztek még ide némely jegyzéseket közönségesen. A' Gr. G. L. W. tanátslása fzerént W. Princzre bizattatott megujjítva, hogy ajánljon Szövettséget és segítő sereget, 's kérje a' Pruszfzian fekvő hadi adónak kevesítettését, vagy halasztatását; abban az esetben pedig, hogyha a' Császár valamelly ujj próbára találna elmenni, Princz W. szép móddal jöjjön haza. Ha a' Császár ezen ajánlásunkat a' jelen való környülállások között el nem fogadja, ez azt fogja jelenteni, hogy minket semmivé akar tenni, és hogy ezen esetben mindent várhatunk magunkra. A' felbozfzankodás Német országon naponkén nevededik, és azt éleszteni 's az embereket készíteni, tanátsos dolog. Én igen kívánám a' Hassiával és Westphaliával, 's némelly talen-tomos emberekkel való egygyetértést fenntartani.

Ha e' felől valamelly tudósítást akar nékem Hertzegséged tenni, azt tsak Koppe ur vagy más megbízott ember által küldje kezenhez. A' Spanyol dolgok hathatós érzékenységet okoznak, és eléggé bizonyítják, mit kellett volna nekünk ezen környülállások felől eddig is régen tartanunk. Igen hasznos leszen ezt a' dolgot vigyázva mennél jobban lehet elterjeszteni. Itt (t. i. Königsbergben) elmulhatatlannak tartják lenni az Austriai hadakozást. Ez a' had el fogná Európa jövő állapotját választani, és a' miénket is. Mi némű következéseket várhat innen Hertzegséged? Az 1807-dik esztendőnek tavaszabéli plánumok, még megújulhatnának. Hol van Meuring? Gróf Vinc — éngem nem soká meg fog látogatni, 's egy darabig nállam fog maradni. A' Választó Fejedelem veszedelemben van az eránt, hogy a' jelen való környülállások között, magát is, és javait is letartoztatják; bár tsak leg alabb egygyiket vagy másikat helyheztetné bátorságba; félek hogy határozatlanságának és vagyon-fzomjuzásának áldozatjává leszen. Finántziánkknak rossz lábakon kell állani, minthogy az én 13,000 Forintomat az által engedett udvarért, még ki nem fizették, etc. Tisztelettel maradtam a' Hertzegséged alazatos szolgaja —“

„Stein.

D a n i a .

Azokhoz a' Spanyol seregekhez, a' mellyek a' Dánus tartományokban magokat az Anglusokhoz tsapták, ilyen Proklamatiók intéztettek, az ő másod vezérjektől Kindelantól, a' ki a' Frantziák mel-

lett hűséges maradott, és a' Frantziá fő vezértől Princz Pontecorvótól: —

A' Gen. Kindelan' Proklamatiója: — “

„Katonák! én megmaradtam a' betsület' pontján; ugyan arra hívlak vissza benneteket is. Ti esmérték engem' és tudjátok, hogy benneteket szeretlek. Én egy régi katona vagyok és véletlek egygyütt szolgáltam; halgatsatok azon embernek szóvaira, a' ki Spanyol ország ditsőségénél és a' ti szerentséteknél egyéb boldogságot nem esmér. Térjetekek minnyájan vissza Flensburghoz (a' Frantzia fő hadi szállásra), a' hol Princz Pontecorvót találni fogjátok, a' ki mind azoknak, a' kik közzületek hazajokba vissza kívánkoznak meg fogja engedni, hogy Spanyol országba, az ő honnyokba vissza térhesse- nek. Ilyen módon betsülettel és lelkiismeretbéli mardostatás nélkül vissza mehettek familiaitok kebelibe: ellenben, ha a' mások színes tsábitásaikat kívánjátok inkább követni, a' világnak akár melyik részire vitettessetek, mindenüve a' kár és gyalázat' bélyegeit fogjátok magatokkal vinni. Katonák! én úgy szeretlek benneteket, mint gyermekeimet; ez a' nevezet just ad nékem annak reméllésére, hogy az én hasznos tanátsomat követni fogjátok. — “

„Kindelan Juan.

A' Princz Pontecorvó Proklamatiója: — “

„Spanyol Katonák! Egy ember, a' ki a' maga betsületességének és egyenességének princzipiumai- val ditsekedett, a' ki eránt ti, mint betsületesnek tartatott ember eránt, bizodalommal viseltettetek, még a' Tatórok között is hallatlan hitszegettséget követett-el, midőn személlyetekkel, tulajdonaitok.

kal, és gyermekeitekkel kereskedést tsinált. Ez az ember Marquis de la Romana. Ő titeket, mint Spanyol barmokat, a' ti ditsőségeitek, hazátok, becsületetek, és religiótok ellenségének, elalkudott. A' gyáva ember! Annyira üzte a' maga tsalárdságát, hogy leg esztelenebb hireket terjesztett el köztetek; úgy írta-le hazátokat szemeitek előtt, mint a' melly a' leg nagyobb rendeletlenségekre vetemedett volna; nintsen a' tsalárdságnak, ravaszágnak, olyan neme, a' mellyet feltett széljának elérhetése végett ki ne gondolt volna. Mert jól tudta ő azt, hogy közületek soha egy is a' maga hazáját, vagy a' mi előttte leg kedvesebb, a' maga familáját meglatni nem fogja. Arra ajánlotta magát, hogy Kanadába vagy Indiába viszen-el benneteket, a' hol örökösen az Ánglus járom alatt fogtok maradni. Katonák! azok közületek, a' kiknek ez a' Proklamátzió előbb kezekbe érkezik, hogysen hajókra ülnének, kötelezetnek azon hallyen, a' hol azt kezetekbe kapjátok, megállani, 's mind azokat a' parantsolatokat, a' mellyek Gen. Kindelánon kívül valakitől mástól hozzájok érkezik, utáltsággal megvetni. Én titeket oltalmam alá veszlek, 's minnyajotoknak meg ígérem, hogy a' ki kivánni fogja, familiájához haza küldöm, a' hol minnyajotok magatok meggyözhettek magatokat azon örvendetes buzgóság felől, mellyel egész Spanyol ország a' nagy és halhatatlan Napoleon testvére eránt viseltetik. Katonák! én életemben még soha senkit meg nem tsaltam. E' felől kezes lehet érettem annak a' seregnak ítélet-tétele, mellyet vezérelni szereintsém van. — “

„Rrincz Pontecorvo.

Swéd Ország.

A' Swéd Király a' Stockholmi ujság fzerént Julius 31-kén a' Finnlandiai tábornak azon részénél, a' melly Generális Vegesack által vezéreltetik, a' sereget megfzemlélte, négy fzegű hadi rendbe állította, és azon fzerentséért, mellyel a' Swéd sereg Laponnál ugyan azon hónapnak 14-kén tsatázott, Te Deum landamust' énekeltetett. — Valami egyéb nevezetes történetekről való tudósítás mostanában nem fordul elő a' Swéd levelekben. A' Swéd és Orosz hajós seregek, a' mellyek meglehetős számmal jelentek-meg ezen tengeröblökben, még nem találkoztak fzembe egymással. Az Orosz hajós sereg 9 Linea hajókból és ugyan annyi Fregátokból áll, és Csinikow nevű Admirális által vezéreltetik. Egy Ánglus hadi hajós Ofztály is ezen tengeröblökben evez ide 's tova, az Admirális Sir Hood vezérlése alatt. Ezeknek özfzetalálkozások véres tengeri verekedésre adhat alkalmatosságot. —

September' 2-kán ismét egy kereskedő Ánglus hajós sereg evezett által a' Sund fzerosán a' Balticum tengerre, a' melly 70 hajókból állott. A' Dánus tudósító nem tud eléggé tsudálkozni, hova tehetnek az Ánglus kereskedő hajók annyi sok portékat ezen tenger partjain, a' mennyit oda ezen a' nyáron bévittek.

Nagy Britannia.

Marquis Wellesleynek tiszteletére, a' ki a' Napkeleti Indiai tartományokban sok esztendőig Kormányozó volt, 's most Spanyol országban vezérel egy Ánglus sereget, egy szép emlékeztető ofzlopot készített az Indiai Ánglus Kereskedő Kompa-

nia, mint ugyan azon Indus tartományok tulajdonosa.

A' mi kereskedésünk (így irnak Londonból Aug. 5-kén) Brasilia felé igen virágozni kezdett. Sőt a' Spanyol Amérikai partok felé is feles fábrikai portékákat kezdetek egy idő óta szállítani hajóink, melynek az az igen érezhető jó következése kezdett csak már is lenni, hogy Manchester, Birmingham, és egyéb városainknak lakosai, a' kék fábrikai munkából élnek, az óta szép tsendesen viselik magokat. A' Brasiliai Princz igen egészségesen és tsendesen él a' maga ujj lakó városában Janeiróban; gyakran elutazik a' maga Amérikai belsőbb tartományainak megnevezetésekre is. A' Királyi Udvarnak oda lett általátétetésétől fogva igen sok Angliai kereskedő házak telepettek meg ott. — Napkeleti Indiában Tranquebar után a' Serampouri Dánus Koloniát is elfoglalák fegyvereseink.

Másodszori Hiradás.

Bizonyos Szőlőknek Szabad Birtokos által leendő el-adattatások, a' mellyek ha 30-dik Octoberrig el nem adattatnának, 13-dik Novemberben in facie loci a' többet ígérőknek adattatnak által.

Ezen el-adó Poklos nevezetű Szőlők Tokajtól egy órani távolyságra, B. Keresztur, és Ó Liska között, a' Szegi Promontoriumnak leg-kiessebb részén, az ország útjánál fekszenek, a' leg-jobb földü, leg-szebb fekvésü, és jó munkába lévő Szőlők.

Az egygyik Szabad Szőlő Geometrice felvévén foglal magában — 8814 négy szegü ölet.

Mindjárt mellette a' másik, a' melly már dézma adó. — 4671 — — —

mind öszve 13,485 négy szegü ölet.

Az utolsó esztendőben volt benne 70. hordó bor, és 70 putton aszfú Szöllő. A' termékeny esztendőkben pedig 120, 's több hordó bort-is megtermett.

A' Szabad Szöllő alatt van egy jól, 's egészen mézfzel épült 22. öles hofzfzaságú Borház, a' mellyben ugyan tsak egy 7. öles hofzfzuságú Szoba van, hanem kevés költséggel három részekre lehet osztani; e' mellett van egy Élészház, a' melly a' Szobával egygyütt téglából készült boltozat alá van véve.

— A' Szoba mellett van a' Sajto ház, a' mellybe két nagy Sajtúk vagynak, és végtére egy bor Depositorium 120 hordókra-való, a' melly veres fenyő fákkal van felkészítve, hogy a' borok mint valamely pintzében rendesen fekhefsenek. A' Depositorium mellett van egy 4. hordóra való kis pintze, de a' mellybe a' Szüret alkalmatofságával egyéb eszközök-is tartattathatnak.

A' Dézma-adó Szöllő alatt van a' Szedők szá-mára, mintegy 30 Személyekre való fából épült Szoba, 1. Szekér Szin, 2. Istállók, mind egygyik hat hat lóra való. Vagynak még 15 — 20-ig való vas abrantsos kádak; egy kettős fenekü aszfú Szöllős kád, a' mellybe 120 putton aszfú Szöllött-is belé lehet tölteni; kis kádak, vagy káditskák, puttonok, dézsák, tserpákok; egy Szóval, a' Szürethez megkivántató minden szükséges eszközök.

A' kiknek kedvek vólna a' meg-vételre, a' Szöl-öket megnézhetik, vagy megnézettethetik; közelebbről való utasítást pedig tehet erről, és fog-is tenni Hochholtzer Sámuel Ur B. Keresztur-ban. Lötсэн 30. Aug. 1808-ik esztendőben.